

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 05/2020

Elektroniczne zgłaszanie strat
suszowych – w tym roku 11

Wiosenne prace polowe 15

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, ŁOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNICA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
 - działalnością szkoleniową;
 - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
 - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
 - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
 - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
 - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
 - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
 - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
 - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
 - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Zapraszam do lektury kolejnego numeru miesięcznika naszej Izby, w którym jak zawsze staramy się zdać relację z bieżących działań Zarządu ZIR oraz przedstawić aktualną sytuację w naszej branży.

Zgodnie z wymogami czasu, Zarząd obradował z wykorzystaniem łączki komputerowych („on-line”), co pozwoliło nam pracować całkiem skutecznie i bezpiecznie mimo epidemii. Dla nas rolników jest szczególnie smutne, że pandemia została wykorzystana jako wytłumaczenie narastających od dawna opóźnień w realizacji płatności za rok 2019. W przesłanym nam piśmie Ministerstwo Rolnictwa stwierdza, że z powodu SARS-CoV-2 nie może podać, kiedy zakończona zostanie wypłata należnych środków.

Tymczasem problemy w rolnictwie narastają, a więc nie zabraknie pracy dla samorządu rolniczego. Łagodzenie skutków pandemii, brak pracowników sezonowych, system ubezpieczeń, ewentualna susza, skup interwencyjny, opiniowanie i doprecyzowywanie uchwalanych przepisów – to zadania na najbliższy czas.

Andrzej Karbowy
Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Spis treści

» Posiedzenie zarządu ZIR 4

» Informacje ZIR 5

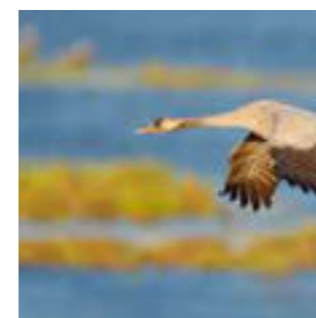
» Informacje Krajowej Rady Izb Rolniczych 8

» Informacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 13

» Informacje Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa 14

» Informacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego 14

» Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego 18

POSIEDZENIA ZARZĄDU ZIR

Dnia 30 kwietnia br. odbyło się zdalne posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, w którym uczestniczyli również p. Stanisław Baliński – delegat do KRIR oraz mecenas Piotr Kopcewicz. Posiedzenie Zarządu rozpoczęło od przeanalizowania bieżącej korespondencji, która w ostatnim czasie wpłynęła do biura ZIR. Zarząd zapoznał się z indywidualnymi sprawami rolników, którzy przekazali z jakimi problemami próbują się mierzyć. Dyskutowano na tematy związane z suszą, z rozmieszczeniem stacji meteorologicznych na podstawie propozycji IUNG i ZODR, oraz obecnie istniejących, bowiem jest to temat mocno związany z melioracją, spółkami wodnymi. Zdaniem Zarządu obserwujemy kolejny rok klęskę suszy, która bardzo

szkodzi rolnictwu. Obecna susza jest kumulacją skutków kilku zjawisk zaczynając od zimy i braku pokrywy śnieżnej oraz wzrostu temperatury wzmagającej parowanie po bezdeszczowym przedwiośnie, które to prowadzą do skurczenia zasobów wodnych w glebie. Sposobem na zatrzymanie wody jest nie tylko budowanie wielkich zbiorników retencyjnych, ale również tzw. mała retencja, która lokalnie wpływa na bilans wodny. Ważne jest tworzenie niewielkich zbiorników na deszczówkę, oczek wodnych i stawów, sadzenie drzew oraz ochrona terenów podmokłych, czyli zatrzymywanie wody tam, gdzie spadła, ponieważ problemem jest również niedoinwestowanie melioracji oraz jej wykonywania. Urządzenia melioracji wodnych wymagają odbudowy i modernizacji.

Zarząd wnioskuje m.in. o to, aby definitywnie ARI-MR zakończyła wypłatę ubiegłorocznej pomocy suszowej. Ważnym jest również fakt, że na chwilę obecną nie znamy zasad (brak nowych regulacji prawnych) jakie będą obowiązywały w zakresie szacowania strat związanych z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w br. taki wniosek również został skierowany min. do Wojewody Zachodniopomorskiego, KRIR. Zarząd ZIR apeluje o wznowienie działalności Rady Społecznej KOWR w Szczecinie i Koszalin. Pomimo uciążliwości spowodowanych przez Covid-19, Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej stara się na bieżąco wspierać działania mające na celu poprawienie obecnej sytuacji w rolnictwie w naszym województwie.

W dniu 7 maja br. odbyło się zdalne posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, którego uczestnikiem był również p. Stanisław Baliński – delegat do KRIR. Posiedzenie od przywitania rozpoczął Prezes Andrzej Karbowy, po czym została zainicjowana dyskusja na temat poprzedniego posiedzenia Zarządu, które również odbyło się w trybie online. Ustalono na minionym posiedzeniu kwestie zostały w całości dopełnione, przesłane do odpowiednich instytucji i są już w trakcie realizacji – podsumował Prezes ZIR. Następnie głos zabrał p. Mirosław Ignaszak, który poinformował obecnych o rozruchu w dniu dzisiejszym stacji meteorologicznej w Moryniu, która została sfinalizowana dzięki m.in. dofinansowaniu przez Zarząd ZIR oraz dużemu zaangażowaniu delegata Rady Powiatowej Gryfino p. Konrada Klonowskiego. Podsumowując sprawy związane ze stacjami meteo p. Stanisław Baliński zauważył, iż rejony choszczeński, drawski oraz myśliborski są „ubogie” w stacje i należałoby się im przyjrzeć w stosunku do pokrycia pozostałych rejonów województwa zachodniopomorskiego. Północna i wschodnia część naszego województwa jest

obficie zagęszczona stacjami meteorologicznymi. W następnej kolejności pani Dyrektor przedstawiła sprawy zrealizowane po ostatnim posiedzeniu Zarządu, które miało miejsce 30 kwietnia. Na tym posiedzeniu Zarząd podjął szereg

kroków związanych między innymi z działalnością Rad Społecznych KOWR w Szczecinie i Koszalinie, problemem wypłaty pomocy suszowej za 2019 rok oraz brakiem zasad obowiązujących w zakresie szacowania strat związanych z niekorzystnymi warunkami

atmosferycznymi w bieżącym roku, po czym nastąpiło wspólne przeanalizowanie bieżącej korespondencji, jaka wpłynęła do biura.

Zarząd zajął się również tematem nasilających się szkód powodowanych przez żurawie i problematyki związanej z ich żerowaniem na polach. Problem spotykany jest szczególnie w powiecie drawskim, gdzie żurawie niszczą plantacje zbóż, ale również i w powiecie wałeckim, gdzie robią bardzo duże szkody w ziemniakach

rozdziobując bulwy. Należy podkreślić, że na chwilę obecną nie ma możliwości wystąpienie o odszkodowanie z tego tytułu.

Poruszona została także kwestia cudzoziemców – pracowników, którzy nie mogą przyjechać do prac polowych (truskawki, szparagi). Sytuacja jest trudna, ponieważ po przekroczeniu granicy obowiązuje ich 14-dniowa kwarantanna, a problemem jest pokrycie kosztów związanych z kwarantanną.

Zarząd ZIR z niepokojem obserwuje sytuację związaną z rynkiem mleka. Należy podkreślić, iż większą część wyprodukowanego mleka Polska eksportowała. W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną mleko to zostanie w kraju, co oznacza duże obniżki cen mleka w skupie. Zdaniem Zarządu konieczne jest uruchomienie skupu interwencyjnego szczególnie dla mleka w proszku. Na tym posiedzeniu zakończono.

W dniu 27 maja br. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, którego uczestnikiem poza członkami Zarządu był również p. Stanisław Baliński – delegat do KRIR. Posiedzenie rozpoczął Prezes p. Andrzej Karbowy, który podsumował ostatnie spotkania odbyte w trybie online jako bardzo merytoryczne. Jako pierwsza została zainicjowana dyskusja na temat natychmiastowej potrzeby redukcji gatunków chronionych żerujących i powodujących ogromne szkody na polach rolników. Problem głównie dotyczy żurawia, gęsi i łabędzia, które migrując łączą się w duże stada. Zdaniem członków Zarządu należałoby dokonać zmian w przepisach, aby umożliwić uzyskanie odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach rolnych przez ptactwo

chronione, a także pozwolić rolnikowi na ich płoszenie.

W następnej kolejności poruszony został temat związany z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa i rodyndysponowaniem gruntów rolnych w przetargach zaplanowanych na najbliższy czas. Zarząd przeanalizował korespondencję przesłaną do biura przez indywidualnych rolników, jak również przez KOWR w sprawie sprzedaży nieruchomości, przedłużenia umowy dzierżawy oraz wystawienia opinii w przedmiotowych sprawach. Następnie członkowie Zarządu przeszli do omówienia spraw związanych z wpływającymi zapytaniami o wyrażenie opinii na temat kół łowieckich w celu dzierżawy obwodu. Omawiano także problem związany z odbiorem odpadowej folii rolniczej. Obecnie

firmy skupowe oraz gminy nie chcą takiej folii odbierać. Należałoby wprowadzić przepisy zobowiązujące podmioty sprzedające folię rolniczą lub towary w opakowaniach foliowych i plastikowych (big bagi, worki po nawozach itp.) do odbioru zużytych opakowań w tym folii (wszelkich odpadów porolniczych). Na koniec Zarząd zajął się jeszcze tematem suszy i rozmieszczeniem stacji meteorologicznych, jak również sprawą komisji szacujących szkody. Przede wszystkim należałoby usprawnić proces szacowania szkód, co za tym idzie straty szacowane powinny być w sposób rzeczowy, a nie w oparciu o wskaźniki IUNG. Zarząd zakończył obrady na analizie pozostałej korespondencji, która wpłynęła do biura ZIR.

INFORMACJE ZIR

Stacja meteo w Moryniu już działa

Otrzymaliśmy następujące podziękowania od p. Konrada Klonowskiego – Delegata Rady Powiatowej ZIR Powiatu Gryfińskiego – i okolicznych rolników: „Serdeczne podziękowania dla całego zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w Szczecinie za częściowe dofinansowanie budowy stacji meteorologicznej IUNG w gminie Moryń pow. Gryfiński. Stacja zamontowana została 5 maja 2020r.

Darczyńcami byli również okoliczni rolnicy, Gmina Moryń, Gmina Mieszko- wice oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie.”

Ze swej strony Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej dziękuje p. Konradowi i wszystkim tym, których zaangażowanie umożliwiło realizację tego ważnego dla naszych rolników przedsięwzięcia.

DANE ZE STACJI:
<http://meteor.iung.pula-wy.pl/view.php?s=120>

Nazw znak ZIR/DL/632/20 Szczecin, 28.02.2020

Pan Wiktor Szumlewicz Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezisie

Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej wnosi o podjęcie stosownych działań w jak najkrótszym terminie w sprawie zmiany aktów prawnych...

Wprowadzając zapis: Podmiot udzielającym pomocy, w chwili rozpatrywania wniosku beneficjenta przed wydaniem decyzji o przekroczeniu limitu pomocy...

Rolnik korzysta z wielu form pomocy (dopłaty do oprocentowania kredytu, umorzenia w KOWR, materiał siewny i inne). Czasami jest tak, że składając wniosek o pomoc...

Wobec powyższego wnioskujemy jak w stopie.

Z poważaniem,

PREZES KRRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH Andrzej Karłowicz

Biuro Zarządu ul. Chmielarskiego 22a/9, 70-028 Szczecin

Oddział Szczecin ul. Stawiecka 5, 70-040 Szczecin

Szczecin, dnia 4 maja 2020r.

Nazw znak ZIR/AM/632/20

Pan Wiktor Szumlewicz Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej uprząga o definitywne zakończenie wypłaty wszelkich płatności związanych z niekorzystnymi warunkami...

PREZES KRRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH Andrzej Karłowicz

Do władz: Jan Krzysztof Aniszewski - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Biuro Zarządu ul. Chmielarskiego 22a/9, 70-028 Szczecin

Oddział Szczecin ul. Stawiecka 5, 70-040 Szczecin

Warszawa, dnia 10 maja 2020r.

Pan Wiktor Szumlewicz Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezisie

W związku z pismem znak KR/RSK/20120 w sprawie podjęcia działań w celu zmiany warunków udzielania pomocy...

Zgodnie z art. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20.03.2007r. w sprawie zwolnienia z pomocy...

A zatem składając wniosek o pomoc do minimum, wyczerpanie jest zobowiązany przedłożyć...

Proszę o stronę: www.agr.gov.pl jest najdokładniejszą wykładnią pomocy...

Informując w sprawach na podstawie, których udzielono jest pomoc do minimum jest jednocześnie wskazane, że pomoc...

Należy zauważyć również, że pomoc do minimum jest objętającej udzielono, na podstawie decyzji administracyjnej...

Przedstawiając powyższe sprzeczne informacje, że brak spełnienia przesłanek do udzielenia pomocy...

Z poważaniem

Krzysztof Kasicki Podsekretarz Stanu

Warszawa, dnia 21 maja 2020r.

Pan Andrzej Karłowicz Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Szanowny Panie Prezisie

W związku z pismem znak ZIR/AM/122720 z dnia 4 maja 2020r. w sprawie wypłaty należności pomocy udzielonej producentom rolnym...

Przedstawiając powyższe sprzeczne informacje, że uwzględniając obecną sytuację związaną z epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2...

Z poważaniem

Krzysztof Kasicki Podsekretarz Stanu

Nazw znak ZIR/W/Prz/00 Szczecin, 6.05.2020r.

Pan Wiktor Szumlewicz Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezisie

Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej wnosi o podjęcie działań na rzecz...

Ministerstwo Rolnictwa odpowiada gwarantem za rolnictwo, rozwój wsi i rynek rolny.

Indywidualne sprawy rolników, mających bezsporną przeliczoną z produkcji rolną, podlega innym Ministerstwom, np.:

- odpowiednio rolnicy, gospodarstwa rolne i szkoly w sprawach Ministerstwa Rolnictwa
• faktury rolnorolnicze, wyciągi z rachunków i gospodarstwa odpadami Ministerstwa Klimatu
• zapłaty za wodę, gospodarstwa wodociągowe z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Sądzimy, że przedstawione zmiany przyczynią się do przyspieszenia wypłaty należności...

PREZES KRRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH Andrzej Karłowicz

Biuro Zarządu ul. Chmielarskiego 22a/9, 70-028 Szczecin

Oddział Szczecin ul. Stawiecka 5, 70-040 Szczecin

Szczecin, dnia 06 maja 2020r.

Nazw znak ZIR/AP/632/20

Pan Wiktor Szumlewicz Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezisie

W związku z tym, że na dzień dzisiejszy liczba zwolnień rolników w ramach...

Odniesie warunków otrzymania dofinansowania jest również wniosek waz i w zakresie...

Taka procedura wiąże otrzymanie dofinansowania przez rolników, a procedury uzyskania...

Tym samym prosimy o zajęcie się powyższą sprawą w celu realnego złagodzenia skutków...

PREZES KRRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH Andrzej Karłowicz

Biuro Zarządu ul. Chmielarskiego 22a/9, 70-028 Szczecin

Oddział Szczecin ul. Stawiecka 5, 70-040 Szczecin

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

W sprawie projektowanych sankcji za uchybienia wynikające z programu azotanowego

W związku z uwagami samorządu rolniczego do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności, oraz procentowej wielkości kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnością, przekazanych przy piśmie z dnia 23 kwietnia 2020 r., Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi z swojej odpowiedzi z dnia 30 kwietnia 2020 r. informuje, co następuje:

„Na wstępie pragnę zwrócić uwagę, że projektowane rozporządzenie ma zastosowanie tylko wobec rolników, którzy wnioskuje o płatności bezpośrednie oraz niektóre płatności w ramach PROW na lata 2014–2020, tj. płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW), rolno-środowiskowo-klimatycznych, ekologicznych, na zalesianie gruntów rolnych, jak również płatności dobrostanowej. Co do zasady nie określa ono przepisów prawa krajowego w zakresie obowiązków nakładanych na rolników, a jedynie ustanawia liczbę punktów, jaką przypisuje się stwierdzonym niezgodnościom określonym na podstawie już wdrożonego prawa do porządku krajowego. Stopień przestrzegania tego prawa jak i jego ocena przekłada się na wysokość uzyskiwanych przez rolników płatności.

W odniesieniu do zaproponowanych w projekcie rozporządzenia zmian, należy podkreślić, iż są one konsekwencją regulacji wprowadzonych w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 i 284), zwanej dalej „Prawem wodnym” i wydanego na podstawie art. 106 ust. 4 tej ustawy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. 2020 poz. 243), zwanego dalej „programem działań”.

Biorąc powyższe pod uwagę, to postulat samorządu rolniczego dotyczący rezygnacji z sankcji wobec rolników, którzy nie będą przestrzegać wymogów dotyczących obowiązków związanych z przyjmowaniem nawozów naturalnych od innego rolnika, czy też posiadania dokumentacji związanej ze stosowaniem nawozów, nie może zostać przyjęty.

Niemniej jednak pragnę wyjaśnić zapis w tabeli II dla naruszenia 15, który brzmi: „Rolnik przyjmujący nawozy naturalne na podstawie umowy nie przestrzega obowiązku posiadania, w chwili przyjmowania tych nawozów, odpowiedniej powierzchni lub pojemności posiadanych miejsc do ich przechowywania w sposób bezpieczny dla środowiska, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu”. Źródłem tego wymogu jest rozdział 1.4 ust. 12 programu działań. W tym zakresie program działań mówi o odpowiedniej

powierzchni, czy też pojemności miejsc do przechowywania nawozów naturalnych, ale rozumianej jako bezpiecznej dla środowiska. Miejsca takie powinny zapobiegać przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu. W przypadku, gdy rolnik zakupi nawozy naturalne i je bezpośrednio zużyje do nawożenia pola, to nie zostanie ukarany za brak wyżej wymienionego miejsca, ponieważ w tym przypadku nie dojdzie do ich przechowywania.

Dodatkowo należy pamiętać, że program działań dopuszcza również czasowe przechowywanie obornika bezpośrednio na gruntach rolnych (jednak nie dłuższe niż przez okres 6 miesięcy od dnia utworzenia każdej z przyzmy. Jeśli rolnik zakupi obornik i nie będzie chciał lub mógł od razu rozprzedać go po polu, to może przechować go bezpośrednio na polu w postaci przyzmy. Przy czym przechowywanie obornika na przyzmy będzie wymagało spełnienia odpowiednich warunków, o których jest mowa w programie działań.

Odnosząc się do przepisów dotyczących obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, obliczenia maksymalnych dawek azotu, umów zbycia itd., należy wyjaśnić, że dokumentacja związana ze stosowaniem nawozów nie powinna być postrzegana jako forma biurokratyzowania procesu produkcji, ale jako element edukacji i dobrych praktyk rolniczych, ponieważ to prawidłowe ustalenie dawek nawożenia (w oparciu o prawidłowe wyliczenia poziomu azotu, badania gleby, czy też historię pola) powinny być gwarancją dobrych plonów jak i ochrony środowiska rolniczego”.

Dzierżawy gruntów rolnych z LP i samorządów nadal bez zmian

W odpowiedzi na pismo KRIR z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami w celu umożliwienia Lasom Państwowym lub samorządom oddawania w dzierżawę gruntów rolnych w pierwszej kolejności na powiększenie lub utworzenie gospodarstw rodzinnych, Ministerstwo Rozwoju w swojej odpowiedzi z dnia 29 kwietnia 2020 r.

poinformowało, że nie planuje podjęcia prac zmiany ustawy o gospodarce nieruchomościami celem wprowadzenia ww. zapisów.

Propozycja zmian przedstawiona w piśmie z dnia 30 stycznia 2020 r. dotyczy wprowadzenia przepisów w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65), zwanej dalej: ugn, umożliwiających

wydzierżawianie w pierwszej kolejności rolnikom indywidualnym użytków rolnych będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz użytków rolnych stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego. Jak wynika z treści pisma identyczne rozwiązania funkcjonują w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami

rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U. 2020 poz. 396), przy czym przepisy ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa regulują zasady gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w odniesieniu do:

- 1) nieruchomości rolnych w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem gruntów znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych i parków narodowych;
- 2) innych nieruchomości i składników mienia pozostałych po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej oraz ich zjednoczeń i zrzeszeń;
- 3) lasów niewydzierzawionych geodezyjnie z nieruchomości, określonych w pkt 1 i 2. Natomiast zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2020 poz. 6) lasy, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a oraz pkt 2, pozostające w zarządzie Lasów Państwowych, mogą być za zgodą dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych wydzierżawione przez nadleśniczego, z zachowaniem celów i zadań gospodarki leśnej określonych w planie urządzenia lasu. Inne nieruchomości, o których mowa w art. 4 ust. 3 (w tym użytki rolne), pozostające w zarządzie Lasów Państwowych mogą być wydzierżawiane i wynajmowane przez nadleśniczego za zgodą dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Procedura wylania dzierżawców opracowywana jest przez nadleśnictwo na terenie, którego znajdują się użytki rolne w oparciu o wytyczne Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Opracowywane przez Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych procedury jako główny sposób wylania dzierżawców wskazują tryb przetargu nieograniczonego.

Przytoczone przepisy ustawy o lasach

mają charakter samoistny względem przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. W przepisie art. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami wyraźnie bowiem zastrzeżono, że w zakresie dotyczącym gospodarki nieruchomościami ustawa nie narusza unormowań ustawy o lasach. Zarząd sprawowany przez Lasy Państwowe (w tym przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych) na podstawie ustawy o lasach nie ma charakteru zarządu trwałego w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych na podstawie regulacji zawartych w ustawie o lasach mogą w odróżnieniu do jednostek organizacyjnych, którym nieruchomość została przekazana na podstawie przepisów ugn w trwałe zarząd, nie tylko oddawać nieruchomości w posiadanie zależne, ale również mogą te nieruchomości sprzedawać, zbywać w drodze zamiany, przekazywać na warunkach nieodpłatnych lub wnosić niektóre z nich w charakterze aportu do spółek prawa handlowego. W sprawach zarządu sprawowanego przez Lasy Państwowe zastosowanie zatem będą mieć przepisy ustawy o Lasach a nie przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami. Z powyższego wynika zatem brak możliwości wprowadzenia w ustawie o gospodarce nieruchomościami regulacji umożliwiającej wydzierżawianie użytków rolnych znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych w pierwszej kolejności rolnikom indywidualnym. Proponowane zmiany wymagają podjęcia odpowiednich działań legislacyjnych w zakresie ustawy o lasach. Natomiast wprowadzenie proponowanych

zmian do ustawy o gospodarce nieruchomościami w zakresie zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego do zawierania umów dzierżawy gruntów rolnych z określonymi podmiotami, stanowiłoby uprzywilejowanie rolników indywidualnych względem pozostałych podmiotów, które mogą być zainteresowane prowadzeniem upraw na gruntach rolnych lub alternatywnym, zgodnym z przeznaczeniem sposobem użytkowania gruntu rolnego z zasobu jednostki samorządu terytorialnego w ramach umów dzierżawy. Ponadto zmiany te stanowiłyby ograniczenia swobody zawierania umów o charakterze obligacyjnym, podczas gdy obowiązujące przepisy dotyczące udostępniania gruntów stanowiących własność samorządu nie wprowadzają żadnych ograniczeń o charakterze podmiotowym w odniesieniu do stron stosunku obligacyjnego, którego przedmiotem jest nieruchomość z zasobu jednostki samorządu terytorialnego. Nie uzasadnione zatem wydaje się wprowadzenie regulacji ustawowej nakładającej na samorządy, jak również samorządowe jednostki organizacyjne obowiązek zawierania umów z określonymi podmiotami. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby władze gmin samodzielnie określały szczegółowo zasady zbywania i udostępniania gruntów rolnych z gminnego zasobu nieruchomości, mając na uwadze ochronę gruntów rolnych lub lokalne potrzeby wspierania rolnictwa indywidualnego. Swobodę w tym zakresie gwarantują zarówno przepisy o samorządzie gminnym i przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, umożliwiające określanie kryteriów ofert w przetargach ograniczonych.

Potrzebne środki na dopłaty do ubezpieczeń upraw

W związku z informacjami od wojewódzkich izb rolniczych, że środki na dopłaty do składek na ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich zostały wyczerpane i zakłady ubezpieczeniowe nie zawierają umów ubezpieczenia, a wielu

rolników nie zdążyło zawrzeć obowiązkowych ubezpieczeń, gdyż nadal nie zakończyli jeszcze prac wiosennych, w tym siewów, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił 6 maja 2020 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o uruchomienie

środków z budżetu państwa przeznaczonych na dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2020 r., co umożliwi rolnikom ubezpieczenie upraw z dopłatą z budżetu państwa.

Brak możliwości co do przyznania premii poubojowej do bydła w 2020 r.

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR z dnia 8 kwietnia 2020 r. w sprawie premii poubojowej dla hodowców bydła w związku z trudną sytuacją spowodowaną pandemią COVID-19, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w swojej odpowiedzi z dnia

24 kwietnia 2020 r., informuje co następuje: „Wsparcie do zwierząt w systemie płatności bezpośrednich możliwe jest jedynie w formie związanej z produkcją. Polska wdrożyła wsparcie do wszystkich dopuszczonych przepisami UE sektorów

produkcji zwierzęcej, tj. wołowina i cielęcina (płatność do młodego bydła), mleko i przetwory mleczne (płatność do krów), mięso baranie i mięso kozie (płatności do owiec i kóz).

W odniesieniu do płatności bezpośrednich

ECHO ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

nie ma możliwości wprowadzenia zmian ze skutkiem od 2020 r., które dla swojej ważności nie wymagałyby zmian w przepisach UE. Ewentualne zmiany w płatnościach związanych z produkcją na 2021 r. należy notyfikować do 1 sierpnia br. Wprowadzenie zmian należałoby poprzedzić gruntowną analizą sytuacji poszczególnych sektorów, w tym sektora wołowiny. Obecnie Polska prawie w całości wykorzystuje środki na wsparcie związane, z czego ponad 65% przeznaczona na wsparcie do zwierząt.

Należy również mieć na uwadze, że środki na wsparcie związane z produkcją wydzielane są z koperty finansowej danego państwa członkowskiego na wszystkie płatności bezpośrednie. Dlatego też wsparcie

wybranych sektorów odbywa się kosztem przesunięcia środków zarezerwowanych dla pozostałych płatności bezpośrednich. Niezależnie od powyższego, w związku z rozprzestrzenieniem się COVID-19 wiele państw członkowskich UE, w tym Polska, zwróciło się do Komisji Europejskiej m.in. o: – umożliwienie wypłaty w kampanii 2020 r. zwiększonych zaliczek na poczet płatności bezpośrednich i płatności obszarowych PROW, – ograniczenie fizycznych kontroli na miejscu.

Wnioski te uzyskały akceptację Komisji Europejskiej. W dniu 17 kwietnia 2020 r. opublikowane zostały rozporządzenia UE, które przewidują:

– możliwość zwiększenia dopuszczalnego

poziomu zaliczek za 2020 r. z 50% do 70% w przypadku płatności bezpośrednich oraz z 75% do 85% w przypadku wsparcia w ramach PROW,

– ograniczenie fizycznych kontroli na miejscu z wymaganymi 5% do 3% beneficjentów ubiegających się o płatności bezpośrednie i płatności w ramach PROW (przy czym w przypadku działania Rolnictwo ekologiczne KE proponuje przeprowadzenie 3% kontroli na poziomie działania) lub, w przypadku wzajemnej zgodności, z 1% do 0,5%, jak również pewną swobodę w zakresie wymogów dotyczących terminów tych kontroli oraz możliwości przeprowadzania kontroli za pomocą nowych technologii.

Polska zamierza skorzystać z tych rozwiązań.”

Ustawa o restrukturyzacji zadłużeń zostanie doprecyzowana

W związku z naszym pismem w sprawie wprowadzenia zmian legislacyjnych w ustawie o restrukturyzacji zadłużeń podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne – resort rolnictwa poinformował, że zgodnie z uzgodnieniami z Dyrektorem Generalnym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa możliwe jest wszczęcie postępowania w zakresie przejęcia długu na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużeń podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz.U. z 2019 r. poz. 33), gdy ustanowione zabezpieczenie dotyczy zobowiązań wymagalnych, które mogą zostać przejęte przez KOWR, pod warunkiem że wierzyciel na etapie potwierdzania salda zobowiązań, zobowiąże się wykreślić hipotekę z chwilą spłaty należności nią zabezpieczonych. Takie

zobowiązanie powinno zostać złożone wraz z wnioskiem o przejęcie długu.

W takim przypadku do dalszych rozliczeń przyjmowana jest wartość nieruchomości określona w złożonym przez wnioskodawcę i zaakceptowanym przez KOWR operacie szacunkowym, bez pomniejszenia tej wartości o wysokość wpisanych do księgi wieczystej hipotek.

Doprecyzowanie przepisów art. 7 ust. 11 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużeń podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne zostanie rozważone przy najbliższej nowelizacji ustawy.

Jednocześnie MRiRW poinformowało, że Komisja Europejska opublikowała informację o zaakceptowaniu programu pomocowego: SA.56408 Poland, Aid for the

debt restructuring of agricultural holdings w drodze decyzji. Uwzględniając powyższe w najbliższym czasie uruchomiona zostanie pomoc, o której mowa w ustawie o restrukturyzacji zadłużeń podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, w formie:

- bankowych kredytów restrukturyzacyjnych z dopłatami do oprocentowania realizowanymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- pożyczek na spłatę zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwo rolne znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej udzielanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- gwarancji spłaty bankowych kredytów restrukturyzacyjnych udzielanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Splata za grunty kupione od KOWR oddane w użytkowanie osobom trzecim

W odpowiedzi na wniosek KRIR z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie wyrażenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgody na oddawanie gruntów nabytych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa do używania osobom trzecim (np. wydzierzawiania z przeznaczeniem m.in. na fermy fotowoltaiczne), bez możliwości żądania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa od nabywcy nieruchomości zapłaty całej niespłaconej, a rozłożonej na raty, należności z tytułu jej sprzedaży, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie z dnia 4 maja 2020 r. informuje co następuje:

„Zgodnie z art. 29a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi

Skarbu Państwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 396, z późn. zm.) umowa sprzedaży nieruchomości rolnej zbywanej z rozłożeniem spłaty należności na raty, zawiera w szczególności zobowiązanie nabywcy nieruchomości do nieprzenoszenia własności nieruchomości nabytej z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przez okres 15 lat od dnia nabycia nieruchomości oraz do prowadzenia działalności rolniczej na niej w tym okresie, a w przypadku osób fizycznych do osobistego prowadzenia tej działalności. Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że nabywca nieruchomości rolnej nie jest uprawniony do jej oddawania do używania osobom trzecim przez okres 15 lat od dnia nabycia. Jeśli zatem nabywca nie wywiązuje

się z tego zobowiązania Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, zgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży, może zażądać zapłaty całej niespłaconej należności. Należy ponadto podkreślić, że na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Skarb Państwa powierzył Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2 tej ustawy, w tym nieruchomości rolnych. Z kolei, zgodnie z art. 5 ust. 2 powołanej ustawy Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, obejmując we władanie powierzone składniki mienia Skarbu Państwa, wykonuje we własnym imieniu prawa

i obowiązki z nimi związane w stosunku do osób trzecich, jak również we własnym imieniu wykonuje związane z tymi składnikami obowiązki publicznoprawne. Stroną umowy sprzedaży nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa jest zatem KOWR,

a nie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mając to na uwadze podkreślić trzeba, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie jest uprawniony do ingerencji w treść umowy, której nie jest stroną. Ponadto nie jest uprawniony do modyfikacji obowiązków, które zostały nałożone na KOWR mocą

przepisów rangi ustawowej. Jednocześnie należy wskazać, że zbycie nieruchomości rolnej na raty ma charakter preferencyjny i z założenia jego celem jest przeznaczenie nieruchomości rolnej na działalność rolniczą, a nie na prowadzenie działalności gospodarczej”.

Czy są środki na ubezpieczenie upraw wiosennych?

W związku z otrzymaniem pisma MRiRW, w odpowiedzi na pismo KRIR z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie wyczerpania środków na dopłaty do ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zapewniającego, że w budżecie państwa są zapewnione środki finansowe na

dopłaty do ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, zwrócił się 14 maja 2020 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z pytaniem czy dodatkowa kwota 150 mln zł na dopłaty do składek ubezpieczenia upraw zostanie uruchomiona

niezwłocznie i obejmie trwającą wiosenną kampanię ubezpieczania upraw?

Do Zarządu KRIR wciąż docierają sygnały, że zakłady ubezpieczeniowe wstrzymały zawieranie umów i nie ma możliwości ubezpieczenia upraw wiosennych i sadów.

MRiRW w sprawie zastoju w realizacji pomocy

W związku z pismem KRIR w sprawie wypłaty rolnikom pomocy udzielanej producentom rolnym w związku z wystąpieniem w 2019 r. suszy oraz wypłaty pomocy w ramach działań inwestycyjnych PROW 2014–2020, tj. modernizacji gospodarstw rolnych, wsparcia inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof – resort rolnictwa poinformował, iż aktualnie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaca pomoc w ramach kolejnej transzy 280 mln zł środków budżetowych przeznaczonych na pomoc, o której mowa w § 13v rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.).

W ramach tej kwoty wypłacana jest pomoc dla około 100 tys. producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w wysokości powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej oraz zaliczki dla ponad 36 tys. producentów rolnych którzy ponieśli szkody w wysokości powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej i powyżej 5 tys. zł.

Uwzględniając obecną sytuację związaną z epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 MRiRW nie ma możliwości określenia

ostatecznego terminu wypłaty pomocy dla producentów rolnych w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi. Warunkiem rozpoczęcia wypłat dopłat krajowych do materiału siewnego za 2019 r. było wejście w życie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany za rok 2019 (Dz. U. poz. 489). Obecnie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kończy realizację wypłat przedmiotowych dopłat do materiału siewnego za 2019 r.

W instrumentach wsparcia, w których pomoc jest przyznawana na podstawie umowy o przyznaniu pomocy, tj. w „Modernizacji gospodarstw rolnych” oraz „Inwestycji zapobiegających zniszczeniu potencjału produkcji rolnej”, płatność następuje na podstawie wniosku o płatność. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy i dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, przy czym trzymiesięczny termin na rozpatrzenie wniosku ulega wydłużeniu

w przypadku:

- wezwania beneficjenta do złożenia uzupełnień,
- wyrażenia przez Agencję zgody na przedłużenie terminu wykonania przez beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy,
- konieczności uzyskania dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub w przypadku, gdy zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy.

Z informacji przekazanych przez Agencję wynika, że: ponad 70% złożonych wniosków o płatność w ramach ww. instrumentów wsparcia, wymagało uzupełnienia dokumentacji bądź poprawy wniosku, zautoryzowane zlecenia płatności w ramach PROW 2014–2020 są procedowane terminowo.

Dodatkowo, Agencja zapewnia, iż dokłada wszelkich starań, wprowadzając m.in. różne rozwiązania organizacyjne, aby w obecnym czasie pandemii zapewnić realizację procesu obsługi instrumentów wsparcia, w tym jak najszybsze wypłaty środków. Nieterminowa obsługa wniosku o płatność często spowodowana jest koniecznością zawarcia z beneficjentem aneksu do umowy, ze względu na wprowadzone przez niego zmiany w realizacji operacji, o których poinformował dopiero przy składaniu wniosku o płatność.

Elektroniczne szacowanie suszy – uwagi KRIR

W związku przekazaniem do opiniowania projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz z uzasadnieniem i Oceną Skutków Regulacji,

Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych w dniu 21 maja 2020 r. zgłosił następujące uwagi samorządu rolniczego.

Samorząd rolniczy wielokrotnie wnioskował o usprawnienie szacowania szkód powstałych w wyniku suszy.

Jednakże na zaopiniowanie tak ważnych

przepisów dla rolników, w dobie suszy dotykającej polskie gospodarstwa od paru lat, wyznaczony przez resort rolnictwa dwudniowy termin na zaopiniowanie ww. projektu jest niewystarczający.

Z proponowanych przepisów wynika, że straty nie będą szacowane w sposób

rzeczywisty, ale w oparciu o wskaźniki Instytutów, co nie jest właściwe. Nowy system nie rozwiązuje również często zgłaszanego problemu przez rolników braku raportów IUNG stwierdzających suszę w danej uprawie (przy realnym wystąpieniu suszy).

Wiele wątpliwości budzi także zaprojektowanie w przepisach konieczności korzystania z aplikacji ze strony internetowej ministra właściwego do spraw informatyzacji, do złożenia wniosku. Opieranie się o aplikację, która nie jest przetestowana i nie wiadomo czy spełni swoją rolę i czy będzie prawidłowo działać, budzi poważne zastrzeżenia. Zdaniem samorządu rolniczego, rolnicy powinni mieć możliwość złożenia wniosku poprzez zalogowanie się do systemu ARiMR, tak aby po raz kolejny nie byli obarczani dodatkowymi procedurami. Proponujemy, aby cały proces szacowania strat spowodowanych przez niekorzystne warunki atmosferyczne oprzeć o dane jakie rolnik składa do ARiMR, tj. wniosek obszarowy oraz dane zawarte w systemie IRZ.

Również, samo złożenie wniosku przez rolnika musi być opatrzone podpisem złożonym poprzez profil zaufany rolnika, co w wielu przypadkach może być niemożliwe. Dlatego, należałoby również umożliwić rolnikom składanie wniosków w urzędach gminy w wersji papierowej. Nie każdy rolnik obsługuje komputer i może nie poradzić sobie ze złożeniem wniosku w wersji elektronicznej, a firmy doradcze będą pobierały za tą usługę opłatę. Ponadto, wprowadzenie aplikacji elektronicznej powinno być poprzedzone szkoleniami oraz kampanią informacyjną. W przypadku elektronicznego szacowania strat suszowych, rolnik powinien mieć możliwość odwołania się od protokołu w ciągu 14 dni od jego otrzymania. Po odwołaniu, szacować na miejscu straty powinna komisja powołana przez wojewodę. Jest to bardzo ważny aspekt, aby rolnik miał możliwość odwołania się od wyników kontroli, która przeprowadzana jest bez wizytacji na miejscu w gospodarstwie.

Komisje gminne szacujące straty suszowe powinny mieć możliwość korekty wysokości strat na etapie sporządzania protokołu. Nie powinno być tak, że maksymalna wysokość strat suszowych będzie narzucana przez IUNG, ponieważ w obrębie gminy mogą być zróżnicowane warunki, gdzie szkody mogą być bardziej dotkliwe.

Proponujemy, aby nie dokonywano zmiany treści obowiązującego § 2 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia i pozostawienie go w dotychczasowej formie, ponieważ nie jest jasne jakie środki trwałe miałyby być odtworzone, w których wystąpiły szkody spowodowane

przez suszę.

W zaproponowanym § 13x ust. 9 określono zawartość wniosku o oszacowanie szkód nakazując jednocześnie podanie informacji o procentowej wysokości szkody w poszczególnych uprawach, co do tej pory robiła to komisja. Dodatkowo rolnik ma podać informacje o kosztach poniesionych z tytułu niezabranych plonów w wyniku powstania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w produkcji zwierzęcej, w wysokości nie przekraczającej wysokości szkód spowodowanych przez suszę w uprawach na paszę wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia dla bydła, świń, owiec lub kóz, i wartości produkcji zwierzęcej. Zaproponowana zmiana spowoduje, że wielu rolników nie będzie w stanie samemu podać procentowego szacunku szkód.

Nie zgadzamy się również z tym, aby można byłoby się starać o pomoc jedynie od gruntów, które są objęte wnioskami o płatności bezpośrednio. Działki, za które rolnik nie wystąpił o dopłaty nie będą mogły być objęte pomocą suszową. Istnieje grupa rolników, która nie może złożyć wniosku o płatności bezpośrednio, ponieważ uzyska ona grunty z przetargu KOWR po terminie składania wniosków.

W przypadku powstania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w produkcji zwierzęcej w uprawach na paszę, proponujemy rozszerzenie katalogu zwierząt o konie i gęsi (§ 13x ust. 9 pkt 7, ust. 11 pkt 3, § 13y ust. 9 oraz załącznik 4). W wielu rejonach Polski prowadzi się pastwiskowy chów gęsi w oparciu o trwałe użytki zielone. W tym przypadku znaczenie pasz produkowanych na trwałych użytkach zielonych, czy innych pasz objętościowych jest równie ważne, jak przy chowie gatunków zwierząt wymienionych w projekcie rozporządzenia. Pomińcie koni przy wyliczaniu szkody jest krzywdzące dla rolników utrzymujących je swoich gospodarstwach, a spotykają się oni z takimi samymi problemami co hodowcy bydła.

Wiele kontrowersji w projektowanych przepisach budzą zapisy o wysokości oprocentowania kredytów bankowych (§ 13x ust. 17 pkt 1 i ust. 18) oraz pomniejszaniu o 50% kwoty pomocy suszowej (§13y ust. 14), uzależniając to od tego czy producent rolny posiada ubezpieczenie od ryzyka suszy co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych uprawianych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych. Ubezpieczenie upraw od ryzyka suszy jest w Polsce praktycznie niemożliwe. Ryzyko to pomijane jest w pakietach ubezpieczeń przez towarzystwa ubezpieczeniowe. Należałoby pozostać przy dotychczas stosowanej zasadzie ubezpieczenia co najmniej 50%

upraw z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, bez wyszczególniania ryzyka. Ponadto, w dodanym § 13 określono warunki na jakich będzie udzielana producentom rolnym poszkodowanym w wyniku suszy pomoc w formie dotacji.

Stosownie do projektowanego § 13y ust. 1 o pomoc będą mogli ubiegać się producenci rolni: 1) którzy posiadają numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności; 2) w których gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, których wysokość obliczona za pośrednictwem publicznej aplikacji, wynosi powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody.

Podobny próg strat powyżej 30% średniej rocznej produkcji musi wystąpić w gospodarstwie, aby rolnik mógł na podstawie protokołu oszacowania strat ubiegać się o kredyt z dopłatą Agencji.

Powyższe zapisy ograniczające pomoc tylko dla tych rolników u których straty w wyniku suszy wynoszą powyżej 30% są bardzo negatywnie przyjmowane przez rolników. Wnioskujemy również, aby szacowanie szkód w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych odbywało się poprzez liczenie start w produkcji roślinnej i zwierzęcej oddzielnie. Obecne przepisy dyskryminują gospodarstwa rolne, które prowadzą produkcję zwierzęcą, ponieważ nie są one w stanie osiągnąć strat powyżej 30% w całym gospodarstwie, nawet przy stratach sięgających do 100% w produkcji roślinnej.

Należałoby również określić, chociażby w uzasadnieniu do projektu, maksymalny termin wypłaty rolnikom pomocy. Należy uregulować prawnie zwrot kosztów podróży przedstawicieli izb rolniczych w komisjach (w przypadku, gdyby ich praca jednak w jakichś przypadkach była podjęta).

Niezależnie od powyższego, wnioskujemy o włączenie gryki do Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa. Podsumowując, projektowane przepisy w chwili obecnej budzą zbyt wiele wątpliwości, żeby mogły być przyjęte w zaproponowanym zakresie.

źródło: www.krir.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Wzmożona zostanie kontrola cen

– Wystąpiłem do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o przeanalizowanie aktualnej struktury cen żywności, ze szczególnym uwzględnieniem rynku drobiu, wieprzowiny i warzyw – poinformował minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski.

Szef resortu rolnictwa zwrócił uwagę, że nie ma istotnych powodów do znacznego wzrostu cen tych produktów.

– Poprosiłem Prezesa UOKiK, żeby

sprawdził, co powoduje wzrost tych cen, jeżeli mamy dziś do czynienia z bardzo niską ceną energii elektrycznej, bardzo niskimi cenami paliw oraz brakiem wzrostu, a raczej ze spadkiem płać – zaznaczył minister Ardanowski.

Szef resortu rolnictwa podkreślił, że wiosna normalny jest wysoki poziom cen np. truskawek, gdyż są to pierwsze zbiory w roku i dotyczą owoców spod osłon. Przestrzegaliśmy natomiast przed porównywaniem

cen produktów nieporównywalnych, jak np. ziemniaków i batatów.

– Jeżeli po dokładnej analizie okaże się, że wzrosty cen są nieuzasadnione to muszą zostać zastosowane odpowiednie kary wobec winnych. Nie wykluczam też, że jeżeli okaże się to konieczne, to zostanie wdrożony przez UOKiK mechanizm wyznaczania ceny maksymalnych – dodał minister.

Minister apeluje do KE o wsparcie finansowe dla sektora drobiu i wieprzowiny

13 maja br. odbyło się nieformalne posiedzenie Rady Ministrów Rolnictwa UE, w formie wideokonferencji. Ministrowie rozmawiali na temat sytuacji kryzysowej w rolnictwie, wywołanej pandemią COVID-19 oraz wdrożenia niezbędnych działań, by pomóc sektorowi rolnemu w utrzymaniu produkcji i płynności finansowej. Minister Ardanowski w swoim wystąpieniu podkreślił, że przygotowane przez Komisję Europejską działania dla wsparcia niektórych rynków (mleka i mięsa) są niewystarczające. Pomoc ta jest zbyt mała co do kwoty i zakresu sektorów objętych wsparciem. Potrzebne są dalsze działania w innych sektorach oraz większe środki budżetowe.

– Jest potrzebna wielka aktywność i skuteczna współpraca krajów członkowskich i Brukseli. Dziękuję Komisji za szybkie uruchomienie pomocy rynkowej. Chciałbym przedstawić propozycje Polski, które należy podjąć w celu przeciwdziałania tej trudnej sytuacji, w której znalazła się cała Unia Europejska. Uważam, że trzeba wesprzeć rynki zarówno poprzez ujęcie finansowe, jak i poprzez rozszerzenie o nowe sektory – mówił minister.

Minister podkreślił, że Komisja Europejska nie uwzględniła wielokrotnie postulowanego przez Polskę potrzeby wsparcia sektora drobiarskiego, np. w formie dopłat do prywatnego przechowywania.

Inne sektory, nieobjęte przyznaną pomocą, są w Polsce w coraz trudniejszej sytuacji. Przede wszystkim wspomniany już drób, a ostatnio wieprzowina.

Od połowy marca do końca kwietnia

br. cena skupu kurcząt brojlerów spadła o około 14%, a w porównaniu do ceny sprzed roku o 16%. Na przełomie kwietnia i maja br. odnotowano również gwałtowny spadek cen skupu żywca wieprzowego – w relacji tygodniowej o 7,4%, miesięcznej o 12,5%. Obecnie ceny są jeszcze niższe. Należy niezwłocznie uruchomić dopłaty do prywatnego przechowywania mięsa drobiowego i wieprzowiny. Minister Ardanowski podkreślił, że w obecnej sytuacji kryzysowej rolnictwa, uruchomienie rezerwy kryzysowej z budżetu UE jest uzasadnione. Da rolnikom możliwość przetrwania tego trudnego okresu i pomoże zahamować upadek gospodarstw rolnych w UE.

– Uważam, że konieczne jest uruchomienie rezerwy kryzysowej Unii Europejskiej. Jeżeli w obecnej sytuacji nie mamy do czynienia z kryzysem, to po co ta rezerwa w ogóle funkcjonuje? Jeżeli nie teraz, to kiedy? Rezerwa ta powinna być teraz uruchomiona – podkreślił minister. Podobne opinie w tej sprawie prezentowali także ministrowie rolnictwa innych krajów UE.

Rezerwa kryzysowa została utworzona w budżecie Europejskiego Funduszu Gwarancji Rolnych (EFRG) na wypadek poważnych kryzysów mających wpływ na produkcję lub dystrybucję produktów rolnych. Bez wątpienia skutki pandemii COVID-19 spełniają warunki do jej uruchomienia.

Minister zauważył również, że zmniejszenie strat producentów rolnych, grup producentów rolnych oraz podmiotów

skupujących i przetwarzających produkty rolne może nastąpić poprzez wsparcie finansowe w formie dotacji. Dotacja taka mogłaby zostać wykorzystana na bieżącą obsługę zobowiązań finansowych z tytułu kredytów zaciągniętych na inwestycje w rozwój oraz na częściowe rekompensaty utraconych przychodów w związku z brakiem możliwości realizacji kontraktów w okresie ograniczeń w handlu międzynarodowym.

W sytuacji spowolnienia gospodarczego, te podmioty w pierwszej kolejności odczują skutki ograniczeń i mogą być zagrożone upadłością. Dotyczy to rynku wołowiny, mleka, roślin ozdobnych oraz producentów grzybów na eksport, a w szczególności rynku drobiu, który to nie został uwzględniony w pakiecie pomocy w zakresie prywatnego przechowywania mięsa.

W ramach poszukiwania środków finansowych na niezbędne działania minister Ardanowski poparł propozycję, by 1% alokacji obecnego PROW 2014–2020 przeznaczyć w formie ryczałtu dla sektorów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. Zaapelował, by podnieść ten budżet do 2% środków PROW, gdyż straty w sektorze żywnościowym w Polsce obejmują dużą grupę podmiotów z całego łańcucha żywnościowego, w tym m.in. małych gospodarstw. Odpowiednia wielkość budżetu, umożliwi utrzymanie płynności finansowej rolników i przedsiębiorstw na obszarach wiejskich.

Ponadto polski minister rolnictwa wskazał, że potrzebne jest podniesienie limitów

pomocy de minimis tak, by na przyszłości można było uruchomić pomoc stosownie do występującej skali potrzeb w danym kraju.

Poszukując dalszych źródeł sfinansowania pomocy rolnikom, minister Ardanowski zaproponował zwiększenie wsparcia

sektorów w trudnej sytuacji (np. jagnięciny, wołowiny) poprzez podniesienie kwoty pomocy w ramach płatności związanych z produkcją.

– W tym celu powinniśmy wzmocnić ten instrument i umożliwić państwu członkowskim zwiększenie puli środków

dostępnych na ten cel, już w roku 2020. Takie rozwiązanie nie wiąże się z żadnymi dodatkowymi środkami finansowymi z budżetu UE, a daje szansę na pomoc w sektorach najbardziej dotkniętych kryzysem – powiedział Ardanowski.

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Kolejny nabór wniosków z działania 9 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”

Od 19 czerwca do 17 sierpnia 2020 r. oddziały regionalne ARIMR będą przyjmowały wnioski o przyznanie pomocy na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”.

Wsparcie finansowane jest z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, a ogłoszony nabór jest siódmym z kolei.

O pomoc finansową w ramach działania 9 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” może ubiegać się:

- 1) grupa producentów rolnych
- uznana od dnia 1 czerwca 2019 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych

- ustaw (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1026),
- w skład której wchodzi wyłącznie osoby fizyczne,
- która została utworzona ze względu na produkt lub grupę produktów inne niż drób żywy (bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe: świeże, chłodzone, mrożone, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 kwietnia 2016 r. w sprawie wykazu produktów (...) (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 417);
- 2) organizacja producentów
- uznana na podstawie przepisów ustawy z dnia:
- 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2018 r.

poz. 945 oraz z 2019 r. poz. 2020) albo

- 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1430), która została utworzona ze względu na produkt lub grupę produktów inne niż należące do sektora mięsa drobiowego, o których mowa w części XX załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013.

Maksymalny limit pomocy wynosi 100 000 euro w każdym roku pięcioletniego okresu pomocy.

źródło: www.arimr.gov.pl

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Rolnik na kwarantannie

Zasiłek dla rolnika i domownika z tytułu objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z COVID-19.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisem art. 31zy3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374, 567, 568, 695) – rolnikowi i domowni-

kowi, o których mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174), w sytuacji objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z COVID-19, przysługuje zasiłek w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564). Kasa dodaje, że obecnie trwają prace legislacyjne nad doprecyzowaniem

art. 31zy3 wyżej cytowanej ustawy, które mają na celu umożliwienie Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznawanie i wypłatę ubezpieczonemu rolnikowi i domownikowi zasiłku z tytułu objęcia kwarantanną, określenie zasad jego przyznawania i wypłaty oraz wskazanie źródła jego finansowania. Po zakończeniu prac legislacyjnych Kasa niezwłocznie opublikuje szczegółowe zasady dotyczące przyznawania i wypłaty tego zasiłku i zamieści stosowny wniosek.

KRUS informuje i przypomina: Wiosenne prace polowe

Zabiegi agrotechniczne, ze względu na cykl wegetacji roślin związany z naszym klimatem, muszą być wykonane w określonych terminach, a pośpiech uniemożliwia zorganizowanie prac tak, aby były one bezpieczne. Szczególnie niebezpieczny jest okres wiosenny, kiedy występuje spiętrzenie prac wymagających zwiększonego wysiłku fizycznego i koncentracji.

Do prac wykonywanych na polu w okresie wiosennym należą: orka, bronowanie, kultywatorowanie, wałowanie gleby, siew i sadzenie. Przy tych pracach stosuje się wiele typów maszyn, jak: pługofrezarki, pługi, brony, glebogryzarki, wały, a także agregaty uprawowe.

Wypadki przy udziale maszyn i urządzeń rolniczych powstają zwykle na skutek nieprawidłowego użytkowania, podczas transportu lub prac naprawczych. Dodatkowo rolnicy narażeni są na działanie czynników chemicznych, biologicznych i fizycznych, które mogą wywoływać przewlekłe choroby lub prowadzić do niebezpiecznego zatrucia.

Uprawa zbóż jest złożonym procesem, wymagającym dużej wiedzy i praktyki o zróżnicowanym zakresie prac. Staranne przygotowanie gleby umożliwia umieszczenie właściwej ilości nasion na odpowiedniej głębokości i w równych odstępach, a później mechanizację zabiegów pielęgnacyjnych i zbioru roślin. Niezależnie od rodzaju stosowanych przy uprawie roślin, maszyn i narzędzi, zagrożenia występują z powodu złego stanu technicznego używanych ciągników i maszyn (wyeksploatowane i niesprawne); niewystarczającego poziomu wiedzy technicznej użytkowników nowoczesnego sprzętu rolniczego; niestosowania środków ochrony indywidualnej, np. obuwia i ubrań, okularów, półmasek; nieprzestrzegania zasad BHP i przepisów ruchu drogowego (w tym pracy po spożyciu alkoholu); niezachowania szczególnych zasad bezpieczeństwa przy uprawie na terenach górzystych i ciężkich glebach; wykonywania prac w pośpiechu, w niesprzyjających warunkach pogodowych oraz niedostrzegania lub ignorowania zagrożeń.

Przy obsłudze sprzętu rolniczego należy przestrzegać zasad określonych przez

producentów w instrukcjach obsługi. Sprzęt rolny powinien być wyposażony w osłony zespołów i części ruchomych mogących stwarzać zagrożenie dla osób obsługujących. Przed uruchomieniem maszyny trzeba sprawdzić: układ kierowniczy, układ hamulcowy, światła, układ zawieszenia narzędzi i zaczepu transportowego, ogumienie, sygnał dźwiękowy. Naprawa i czyszczenie części sprzętu rolniczego, powinny mieć miejsce wyłącznie po uprzednim unieruchomieniu silnika i wyłączeniu wszystkich napędzanych zespołów tego sprzętu. Szczególną ostrożność należy zachować przy sprzęganiu ciągnika ze sprzętem współpracującym. Niedopuszczalne jest przebywanie osób w strefie działania zespołu roboczego maszyn aktywnych oraz między ciągnikiem a współpracującą maszyną.

Rozpoczynając wiosenne prace polowe należy odpowiednio przygotować maszyny. Celem zmniejszenia ryzyka wypadku, sprzęt powinien być wyposażony w kompletne i nieuszkodzone osłony oraz obudowy. Zwykle oznaczone są one żółtym kolorem ostrzegawczym. Dokonując prac naprawczych, po uprzednim ściągnięciu osłon z elementów ruchomych, należy pamiętać o ponownym ich zamontowaniu. Pozwoli to uchronić osobę obsługującą przed uderzeniem lub pochwyceniem. Osłonięte powinny być wszystkie mechanizmy napędowe, silniki, koła pasowe i zębate, pasy, łańcuchy, wały, przekładnie, przeguby, wały przegubowo-teleskopowe (na całej długości), końcówki wałów wystające poza korpus maszyny i inne ruchome elementy. Nie można również zapomnieć o takich elementach roboczych jak: noże, bijaki (z osłonami zamontowanymi na stałe), elementy tnące maszyn żniwnych (z osłonami zdejmowanymi na czas pracy).

Prace przy użyciu kosiarki rotacyjnej, glebogryzarki, różnego typu rozdrabniaczy, rozrzutników obornika czy rozsiewaczy nawozów mineralnych, należą do grupy czynności szczególnie niebezpiecznych. Osoby postronne, bezpośrednio nieobsługujące tego typu maszyn, powinny znajdować się w odległości przynajmniej 50 metrów.

Szczególną uwagę należy również zachować przy agregowaniu maszyn lub przyczep z ciągnikiem.

Niedopuszczalny jest udział drugiej osoby, która w czasie sprzęgania narażona jest na przygniecenie. Celem wyeliminowania niebezpieczeństwa podczas agregacji jest montaż zaczepów podwieszanych na sprężynach lub wyposażenie ich w podpórki, a ciągniki rolnicze w automatyczne zaczepy i haki. Zapewnienie bezpieczeństwa pracy w wielu gospodarstwach rolnych jest możliwe bez ponoszenia dużych nakładów finansowych. Wystarczy zmienić niektóre metody pracy, zadbać o ład i porządek, organizować pracę w taki sposób, by znalazł się czas na odpoczynek, bezwzględnie stosować się do zaleceń producenta podanych w instrukcjach obsługi maszyn, stosować odzież roboczą i ochrony osobistej. Działanie z wyobraźnią i świadomością zagrożeń występujących przy pracach w gospodarstwie rolnym, szczególnie przy obsłudze maszyn i urządzeń rolniczych, jest najlepszym sposobem uniknięcia ludzkich tragedii.

Źródło: www.krus.gov.pl, KRUS OR w Koszalinie, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Poradnik Dla Doradców Rolnych – Bezpieczeństwo i Higiena Pracy w Gospodarstwie Rolnym – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego. Poznaj Listę Produktów Tradycyjnych – cz. 12

Kontynuując naszą podróż po kulinarnych smakołykach roku 2018, opowiadamy o kolejnych czterech, które uznane zostały przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako produkty tradycyjne. Należą do nich: miód pitny trójniak cedyński, miody ze Wzgórz Świeszewskich, miody Pojezierza Drawskiego oraz powidła radziszewskie.

MIÓD PITNY TRÓJNIAK CEDYŃSKI

W 1970 r. rozpoczęto przygotowania do wielkiego historycznego wydarzenia. Świętem tym było 1000-lecie zwycięstwa wojsk Mieszka I nad wojskami margrabiego Hodona pod Cedynią, w dniu 24 czerwca 972 roku: (...) Zorganizowano szereg wystaw, odczytów, prelekcji, pokazów filmowych o tematyce historycznej (Przegląd Cedyński kwartalnik informacyjny gminy Cedynia, październik 2011). Do przygotowań włączono także Nadodrzańskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Dębnie Lubuskim, które zobowiązano do wyprodukowania dwóch nowych gatunków

miodów pitnych. Ich etap produkcji rozpoczął się już w roku 1970, od przygotowania nastawu. Jednym z tych miodów był miód pitny trójniak cedyński, wytwarzany na bazie miodu wielokwiatowego, rzadziej wrzosowego oraz moszczu czarnej porzeczki: *Zdradzimy tu tajemnicę, że NZPZOw przygotowują z okazji tysiąclecia bitwy pod Cedynią dwa nowe gatunki szlachetnych napojów: miody pitne pod nazwą „Cedyński” (...). Pierwszy z nich produkowany jest na czarnej porzeczce, (...). Miody leżakują w olbrzymich beczkach już od lipca 1970 r. i na rynku całego kraju ukazują się pod koniec czerwca 1972 r. (Archiwum Muzeum Regionalnego w Cedyni Lata 1966–1971, Wiadomości Zachodnie z dn. 25.09.1971 r.).*

MIODY ZE WZGÓRZ ŚWIEZEWSKICH

Pierwszych wzmianek o miodach wytwarzanych na terenach Wzgórz Świeszewskich, w gminie Gryfice, możemy doszukać się już w czasach średniowiecznych: (...) Kupcy organizowali skup intratnych produktów, m.in. zbóż, wosku, (...) miodu. Towary eksportowano, do kontrahentów w Lubece a stamtąd do dalszych odbiorców europejskich. (...) Z eksportem gryfickich towarów wiązały się doroczne targi, które odbywały się w tym mieście. Do największych należał jarmark

św.Gawła (10 października), targi miodowe (30 września) oraz targi drobiarskie (https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_Gryfic). Tradycję wytwarzania miodów potwierdzają również opisy w książce „Gryfice dzieje miasta”, praca zbiorowa pod redakcją Tadeusza Bieleckiego (Szczecin 2013 r.): (...) W końcu XVIII wieku powstał w Gryficach kolejny jarmark – jesienny pszczelarski. W 1782 roku w mieście odbywały się 4 jarmarki kramarskie, 3 jarmarki na bydło i wspomniany już wyżej jarmark pszczeli. W latach 50. XX wieku do tradycji produkcji miodów pszczelich na tych terenach powrócili pierwsi polscy powojenni osadnicy: Plany są ambitne. Brak nam jeszcze wielu rzeczy

mówią spółdzielcy, chcemy mieć własny miód – 10 uli już kupiliśmy (Gazeta okolicznościowa z 1956 r. wydana w 5 rocznicę powstania Spółdzielni Rolnej w Baszewicach).

MIODY POJEZIERZA DRAWSKIEGO

Pod tą nazwą wytwarzanych jest ponad dziesięć gatunków miodu, m.in. wielokwiatowy, lipowy, rzepakowy, gryczany, nawłociowy, faceliowy, wrzosowy czy chabrowy. Produkt ten pozyskiwany jest na terenie 7 gmin położonych na obszarze Pojezierza Drawskiego: Czaplinek, Borne Sulinowo, Drawsko Pomorskie, Połczyn Zdrój, Barwice, Łżocieniec oraz Szczecinek. Początkowo na tych terenach prowadzona była hodowla pszczół w ich naturalnych warunkach bytowania, w tzw. barciach pszczelich. O wytwarzaniu

miodu na przełomie XV/XVI wieku czytamy: Poważnym źródłem dochodów księcia w powiecie szczecińskim były lasy (...). Duże zalesienie i odpowiedni klimat stwarzały dogodne warunki dla rozwoju bartnictwa (Dzieje Ziemi Szczecińskiej, praca zbiorowa pod redakcją Andrzeja Czarnika, Poznań 1971). Kolejne materiały potwierdzają nie tylko fakt otrzymywania tego złotego nektaru, ale także sposób jego ówczesnego transportu, czy sprzedaży: Ciekawym przykładem zaradności nielicznych kupców Drawska będzie fakt, że w 1700 r. podjęli oni udaną próbę wykorzystania spławności Drawy dla dośłownego „wyptnięcia” na szersze wody swego fachu. Dwie barki dopłynęły wtedy

do Frankfurtu nad Odrą, gdzie na targu zaferowano 25 beczek miodu (Dzieje Ziemi Drawskiej, praca zbiorowa pod redakcją Tadeusza Gaszolda, Wydawnictwo

Poznańskie 1972). Od lat 40. XX w. skupem miodu wytworzonego przez lokalnych pszczelarzy zajmowały się m.in. rejonowe spółdzielnie ogrodniczo-pszczelarskie.

Współcześnie tradycję wytwarzania różnych odmian miodu kontynuują kolejne pokolenia pszczelarzy zamieszkałe na terenie Pojezierza Drawskiego.

POWIDŁA RADZISZEWSKIE

Już w okresie przedwojennym wioski graniczące ze Szczecinem stanowiły zaplecze warzywno-owocowe dla jego mieszkańców. Okoliczni rolnicy zapewniali nie tylko swoim najbliższym różne owoce do codziennego spożycia i na przetwory, ale dostarczali je również na szczeciński rynek (Kultura na Pomorzu w XIX wieku, Lucyna Turek-Kwiatkowska, Wydawnictwo Uczelniane Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, Koszalin 2000): *O ile na początku XIX w. ilość warzyw w jedzeniu mieszkańców miast nie była imponująca, (...), to w ciągu okresu następnego, aż do 1939 r., w pobliżu miast powstawały ogrodnictwa i cieplarnie, które*

dostarczały (...), a także owoców. Tradycje sadownicze na terenie gminy Gryfino kontynuowane były również po roku 1945, przez polskich już mieszkańców tych ziem. W okresie powojennym, już pod koniec lat 40. XX wieku do przygotowania powideł stosowano tylko śliwek z poniemieckich sadów, które z czasem zaczęto zastępować nowymi, bardziej odpornymi odmianami. Współcześnie, przygotowując powidła radziszewskie bazuje się na śliwkach pochodzących z nowych już nasadzeń, ale także częściowo jeszcze z poniemieckich drzew: Drzewa te rosną w ogrodzie, który jest w posiadaniu rodziny inf. LJ od 1947 roku, tj. od czasu gdy w Radziszewie osiedlili się jego dziadkowie (...) przybyli z Poznania. Obecnie jest ich około 30 sztuk (wywiad etnograficzny).

Każdy kto wytwarza produkt, którego historia związana jest z dawnymi i obecnymi gospodarzami tych ziem, **ma szansę ubiegać się o jego wpis na LPT**, stając się tym samym częścią dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego.

Twórz z nami Listę Produktów Tradycyjnych.

Przedstaw nam swoje produkty, opowiedz ich historię.

Kontakt:
e-mail: akolodziej@wzp.pl
tel. 91 4410213
www.produktytradycyjne.wzp.pl

Z kulinarnym pozdrowieniem!
Urząd Marszałkowski Województwa
Zachodniopomorskiego

COMEKO

INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE

Każdy może oszczędzać już dziś!
ComEko pomoże Ci w tym
Zadzwoń do specjalisty

+48 577 790 070

lub wyślij e-mail: comeko@comeko.pl

Doradca - instalacje fotowoltaiczne
www.comeko.pl

NIECH SŁOŃCE PRACUJE DLA CIEBIE

FIRMA GWARANTUJE:

- bezpłatną wizytę Specjalisty d/s energii odnawialnej
- fachowo dobraną instalację dla Twoich potrzeb
- bezpłatną pomoc w zaplanowaniu inwestycji i pomoc w otrzymaniu dotacji
- zgłoszenie instalacji za Ciebie do operatora
- odbiór przez zakład energetyczny
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

ComEko Sp. z o.o.
ul. Jaśna 84/3
70-777 Szczecin
NIP: 9552440306
KRS: 0000709182
REGON: 368604830

Postaw na optymalne rozwiązania

Większość gleb w Polsce ma zbyt kwaśny odczyn i wymaga systematycznego wapnowania. Jak ważne jest właściwe pH gleby dla optymalnego wykorzystania składników pokarmowych przez rośliny, nie trzeba nikogo przekonywać. Mamy również wiele gleb lekkich, które wymagają dostarczania masy organicznej w postaci nawozów organicznych (obornik) lub stosowania poplonów na zieloną masę.

Skutecznym rozwiązaniem tych problemów powinno być wykorzystanie odpadów organicznych, a głównie komunalnych osadów ściekowych. Te ostatnie wykorzystywane są głównie na cele rolnicze, niestety w formie nieprzetworzonej. Dzisiaj jest to najtańsze rozwiązanie, które jednak powoduje wiele niedogodności związanych z ochroną środowiska (nie tylko odorowych). Wobec tego, pilne stało się znalezienie rozwiązania tego problemu. Optymalnym wyjściem w tej sytuacji jest zastosowanie technologii EkoAglomeracji, która w skrócie polega na wykorzystaniu wysoko reaktywnego wapna (CaO) i reakcji egzotermicznej. W wyniku zastosowania tej technologii, otrzymujemy z komunalnych osadów ściekowych w pełni bezpieczny pod względem fitosanitarnym produkt o sporej wartości nawozowej. Zawiera on:

W wyniku zastosowania tej technologii, otrzymujemy z komunalnych osadów ściekowych w pełni bezpieczny pod względem fitosanitarnym produkt o sporej wartości nawozowej.

ok. 35% wapna w formie wodorotlenkowej, 30–40% biomasy zawartej w osadach ściekowych oraz w niewielkich ilościach pozostałe składniki pokarmowe (NPK). Bardzo istotne jest również to, że produkt wytworzony w taki sposób z komunalnych osadów ściekowych nie ma przekroczonej norm metali ciężkich (ok. 10% dopuszczalnych norm). Element ten jest bardzo ważny i często podnoszony przez rolników. Stosowany co rok lub co dwa lata w pełni zastępuje wapnowanie gleb, wzbogaca glebę w próchnicę oraz optymalizuje stosowanie nawozów mineralnych. Przyczynia się tym samym do poprawy struktury gleb oraz ich urodzajności, co w efekcie daje wzrost plonów i opłacalności produkcji roślinnej.

Obecnie powstaje w Polsce coraz więcej instalacji przetwarzających komunalne osady ściekowe na produkty wspomagające

uprawę roślin. Można założyć, że w najbliższych kilku latach podaż tego produktu na naszym rynku znacznie wzrośnie.

Przedstawiony przykład pokazuje, że rozwiązywanie problemów ochrony środowiska nie tylko nie musi być obciążeniem dla budżetu i gospodarki ale przy zastosowaniu właściwych rozwiązań może się przyczynić do jej rozwoju.

Zapytania można

kierować do:

Eko Transfer Sp. z o.o.

Kochanowskiego 45
73-200 Choszczno
Bogusław Bil

tel. 512 372 643
mail: bbil1@o2.pl